

Ліна Рибалко, д.пед.н., професор
*Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
Полтава, Україна*

НОРМАТИВНІ ПОЛОЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Вступ. Модернізація системи фізичного виховання студентів закладів вищої освіти України спрямована на підвищення рівня фізичної підготовленості, формування ментального здоров'я та залучення студентів до систематичних занять фізичною культурою та спортом.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є розкриття спектру нормативних положень організації фізичного виховання у закладах вищої освіти України.

Матеріал і методи дослідження: аналіз і узагальнення наукової літератури та нормативних документів.

Результати дослідження та їх обговорення. Нині актуальності набуває систематична організація фізичного виховання в ЗВО. Для вирішення цього завдання важливу роль відіграє керівник вишу, від якого залежить – бути чи не бути фізичному вихованню у ЗВО. При цьому ректор керується листом МОН України від 13.03.2015 року за № 1/9-126 «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році», в якому вся відповідальність за навчальне навантаження лягає на Вчену (педагогічну) раду ЗВО. Це приводить до того, що у більшості вишів недостатньо застосовуються ефективні форми роботи з організації фізичного виховання, недостатньо використовуються можливості для збереження і зміцнення здоров'я студентів [4, с. 204].

На тему, які форми занять з фізичного виховання є найбільш ефективними, існує багато думок. Відповідно до листа МОН України № 1/9-454 від 25.09.2015 р. «Щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах» з метою викладання фізичного виховання на належному рівні, запропоновані наступні базові моделі для вирішення цієї проблеми, або різні форми їх поєднання: секційна, професійно орієнтована, традиційна і індивідуальна.

Кожна з зазначених форм має свої плюси і мінуси. Аналіз науково-педагогічних джерел показує, що не існує єдиної думки з даної проблеми. Наприклад, А. Огнистий і К. Огниста вважають, що найбільш затребованою серед студентів є професійно орієнтована форма занять, далі йдуть традиційна, секційна і індивідуальна [2, с. 178].

За даними М. Щербини, яка провела опитування серед керівників кафедр фізичного виховання провідних закладів вищої освіти України (прийняло участь 15 осіб, серед яких 6 кандидатів та 9 докторів педагогічних наук та наук з фізичного виховання та спорту), всі 100% опитаних сходяться у думці, що пріоритетною формою залучення студентів до занять з фізичного виховання є обов'язкові заняття, які включені до навчального плану, проводяться за затвердженим розкладом відповідно до програми фізичного виховання та передбачають форми контролю у вигляді заліку. На другому місці знаходяться факультативні заняття, на третьому місці – секційні і на четвертому – індивідуальні [3, с. 100].

Зрозуміло, що розбіжності в даних досліджень викликані багатьма причинами: контингентом студентів, їх місцем проживання (гуртожиток-будинки-квартира), майбутньою спеціальністю, методикою дослідження та ін.

Існуючі програми з фізичного виховання побудовані, як правило, на традиційних підходах до виховання студентів, в яких практично не враховуються: рівень мотивації студентів до занять, рівень використання технічних засобів на заняттях; рівень фінансового забезпечення занять; рівень методичної і професійної підготовки викладацького складу та ін.

Висновки. На наш погляд, рівень організації фізичного виховання у ЗВО значно підвищиться, якщо: адміністрація зрозуміє, що здоров'я студентів – головне надбання їх навчальних закладів; ректорат і виконавчі служби навчального закладу будуть приділятимуть більше уваги матеріально-технічному забезпеченню занять, а викладачі дбатимуть про свій рівень професійної підготовки і враховувати рівень мотивації студентів до занять фізичного виховання.

**Фізична культура, спорт і здоров'я:
стан, проблеми та перспективи**

Харків, 6 грудня 2023 рік

Список використаної літератури

1. Грибан Г. П., Краснов В. П., Опанасюк Ф. Г., Ткаченко П. П., Скорий О. С., Білоскаленко Т. О. Комплексні дослідження модернізації системи фізичного виховання студентів у вищих освітніх закладах України. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова: Серія 15 (фізична культура і спорт)*. Київ, 2019. 5 (113). С. 31–34.
2. Огнистий А. В., Огниста К. М. Моделі підготовки майбутніх фахівців початкової освіти до фізичного виховання учнів. *Науковий часопис НПУ імені М. Д. Драгоманова: Серія 15 (фізична культура і спорт)*, 2018. 3 К (97). С. 176–179.
3. Опанасюк Ф. Г. Модернізація системи фізичного виховання у закладах вищої освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*, 2017. 5 (98). С. 98–104.
4. Щербина М. Б., Глоба Т. А. Підходи щодо організації фізичного виховання у закладах вищої освіти. *Вісник Луганського Національного університету імені Тараса Шевченка: Серія педагогічні науки*. Старобільськ, 2020. 1(332). 202–212.